

APPENDIX 'C'

Questionnaire for Teachers

- (1) Name of the Teacher:
- (2) Sex: Male/Female
- (3) Age:
- (4) Marital Status: Married/Unmarried/Widow/Deserted
- (5) Caste:
- (6) Sub-caste:
- (7) Name of the School:
- (8) Place (Name of the Village):
- (9) Where did you study:

Primary	Rural/City school
Secondary	Rural/City school.

- (10) Your (college) Degree Education.

Name of the College/Institute	Place	Year of Passing

- (11) Training College:

Name of the College:

Place:

Year of Training:

(12) Total Experience in Teaching:

No. of years. _____

(13) If you have worked in more than one school name the schools in the backward areas:

(i)

(ii)

(iii)

(14) Did you have any special experience in these schools.

(15) Did you receive any special training in working in such schools in backward areas?

(16) Do you know the culture of this region?

(a) Yes sufficiently

(b) Yes Some

(c) No not so much

(d) No not at all.

(17) Name five of your students who are dull.

(18) Name five bright students.

(19) Name five students each, who will continue and who will not continue their studies further.

(20) Name three of your Students who can be trained in leadership.

- (21) Give two names each of your students who you consider appropriate for training in:-
- (a) Scientists
 - (b) Business/Technical training.
 - (c) Supervisor
 - (d) Driver (Riksha/Taxi)
 - (e) Teacher
 - (f) Games and sports
 - (g) Social leadership.
- (22) Give five names of bright and promising students.
- (23) Give two names of student who appear to be dull to-day but who have the potentiality of leadership.
- (24) There is a feeling that the children of the SC/ST should not mix with the children of the upper section and they should not have the same type of education. What do you think?
- (a) It will be useful in improving the educational programme of 'other' children.
 - (b) It will be useful in providing vocational training to the children of the SC/ST.
 - (c) It will enable the teacher to develop the children of the SC/ST.
- (25) There is a strong belief that the curriculum should be separate for the children of the SC/ST. Do you think?
- (a) the children of the SC/ST are not sufficiently mentally developed to benefit from the curriculum.

- (b) It will enable to train the upper section children who are going to be leaders of to-morrow.
- (c) If you do not agree with the above two any other reason.
- (26) Do you think that the children of the SC/ST take interest in their studies?
- (27) Do you think that the children of SC/ST will take full advantage of if they are provided full facilities? If your answer is 'no' give your reasons.
- (28) Do you agree that the children of the SC/ST have greater difficulties in the school programmes.
- (29) Which of the following statements you would agree -
- (a) The SC/ST students are very weak in educational skills than other students.
 - (b) SC/ST students are only slightly weak
 - (c) SC/ST students are bright.
 - (d) SC/ST children are very bright.
- (30) If you think that the SC/ST children are poor in their studies which of the following reasons would you agree to:
- (a) They have low IQ
 - (b) They are poor in cognition.
 - (c) They have insufficient experience and therefore they are poor in cognition.
 - (d) Their poor educational performance is mainly due to poverty.

In the following inventory there are some statements pertaining to learning difficulties of the students. You are requested to give your opinion about the difficulties faced by the two groups of students - upper group and the SC/ST group without any prejudice. Tick (✓) mark against each of the statements in appropriate columns to which you agree.

Gujarati

	<u>SC/ST</u> <u>Students</u>			<u>Other</u> <u>Students</u>		
	<u>GD</u>	<u>SD</u>	<u>ND</u>	<u>GD</u>	<u>SD</u>	<u>ND</u>
1. Understand the right pronunciation.						
2. Following the speaker in normal speed of speech.						
3. Pronouncing the words correctly						
4. Pronouncing correctly the words with 'n' sounds.						
5. Taking sufficient care of 'pauses'.						
6. Speaking with appropriate speed.						
7. Selecting right words in oral expressions.						
8. Using the correct form of language in speech.						
9. Understanding voels with appropriate speed.						
10. Reading with appropriate speed.						
11. Reading without keeping his finger on the line.						
12. Reading with care keeping in mind the colon, semicolon etc.						

Gujarati (contd.)

	SC/ST Students			Other Students		
	GD	SD	ND	GD	SD	ND
13. Writing the compound words correctly.						
14. Spelling the words correctly.						
15. Using the marks of colon, semi-colon etc. in writing.						
16. Writing with the use of appropriate idioms.						
17. Understanding the difference between language of speech and writing.						
18. Writing neat and clean.						
19. Writing with appropriate posture.						
20. Writing with maintaining the size of the letters.						
21. Write with keeping appropriate distance between two words.						
22. Comprehending the oral expressions.						
23. Understanding the meaning of the idioms used.						
24. Comprehending while reading						
25. Understanding the instances described in the presentations.						

Note: GD = Great difficulties; SD = Slight difficulties
ND = No difficulties.

Mathematics

	SC/ST Students			Other Students		
	GD	SD	ND	GD	SD	ND
1. Understand the concept of 10 after 9.						
2. Understanding the numerical value of a number in a sum.						
3. Multiplying a number by zero.						
4. Understanding multiplication as a simple way of addition.						
5. Understanding the intricacies in addition.						
6. Understanding the intricacies in subtraction.						
7. Adding a sum which has a zero in between.						
8. Using the multiplication tables while working out the examples.						
9. Using the English calendar.						
10. Understanding and totalling of the fraction of a rupee.						

Note: GD = Great difficulties; SD = Slight difficulties;
ND = No difficulties.

Science

	SS/ST			Other		
	Students			Students		
	OL	SD	ND	OL	SD	ND
1. In understanding the general principles of science.						
2. In recognising the apparatus used in simple science experiments.						
3. In using tools in simple science experiments.						
4. In forming habit of keeping own eyes, nose and teeth clean.						
5. In forming the habit of keeping one's own clothes clean.						
6. Knowing the nutritive value of food.						
7. Understanding the advantages of plants and animals for human life.						
8. Knowing the importance of fresh air and water in personal health.						
9. Knowing the causes of pollution of well water.						
10. Understanding the whole process of 'Rain'.						
11. Understanding the importance of rest, sleep and games and exercise in personal health.						
12. Understanding the importance of keeping the house and neighbourhood clean.						

Science (contd.)

SC/OT			Other		
Students			Students		
GD	SD	ND	GD	SD	ND

13. Understanding the productive process among the living objects.

14. Recognizing the birds and animals around.

15. Recognizing the insects around.

Note: GD = Great difficulties; SD = Slight difficulties;
ND = No difficulties.

Social Studies

	<u>SC/ST</u> <u>Students</u>			<u>Other</u> <u>Students</u>		
	<u>GD</u>	<u>SD</u>	<u>ND</u>	<u>GD</u>	<u>SD</u>	<u>ND</u>
1. Understanding the advantages of family living.						
2. Understanding the relations between different groups in society.						
3. Understanding the various needs of the village community.						
4. Understanding the operations of sowing and harvesting.						
5. Developing the habit of helping others/friends.						
6. Developing the habit of self-help.						
7. Understanding the process of postal communication.						
8. Developing interest in children's stories, fairy tales etc.						
9. Understanding agriculture and animal husbandary.						
10. Developing a noble and broad outlook values in the Indian culture.						

Note: GD = Great difficulties; SD = Slight difficulties;
ND = No difficulties.

પ્રશ્નોત્તરી

ભાગાર્થ - ગિરમકો માટે

૧. શિક્ષકનું નામ :
૨. સ્ત્રી - પુરુષ :
૩. ઉપર :
૪. પરિણીતા; અપરિણીત; વિધવા; વિધુર; ત્યાગ્યા :
૫. શાંતિ :
૬. પેટા-શાંતિ :
૭. શાળાનું નામ :
૮. ગામનું નામ :
૯. તમે શાળા શિક્ષક બનીથી લીધું
 અ. પ્રાથમિક શિક્ષક ગ્રામ્ય શાળામાંથી - કહેરી શાળામાંથી
 બ. માધ્યમિક શિક્ષક ગ્રામ્ય શાળામાંથી - કહેરી શાળામાંથી
૧૦. કઈ કોલેજમાં તમે સ્નાતક કક્ષા સુધીનું શિક્ષણ લીધું

કોલેજનું નામ

સ્થાન

વર્ષ

૧.

૨.

૩.

૪.

૧૧. કઈ કોલેજમાં તમે તાલિમ લીધી?

કોલેજનું નામ: _____

સ્થાન : _____

વર્ષ : _____

૧૨. અનુભવ : _____ વર્ષ

૧૧. તમે એ કર્તા વધારે શાળાઓમાં કામ કર્યું હશે તેમની કંઈ કંઈ
જને કેટલી ભાળાઓ પછાત વિસ્તારમાં આવેલી છે?

૧.

૨.

૩.

૪.

૧૨. ઉપરોક્ત શાળાઓમાં તમને સિસ્ટરને વસતી કોઈ વિશિષ્ટ અનુભવ
પડ્યો હતો?

૧૫. જાવા પછાત વિસ્તારમાં કામ કરવા માટે કોઈ વિશિષ્ટ
કાર્યક્રમ મળ્યો હતો?

૧૬. ઉપરોક્ત જગાઓની : વિસ્તારોની : પ્રમાણ અને રીતભાત અને તમે
મહું ન વધારે-સામારણ-બોલું-મહું બોલું-બોલો છો?

૧૭. ભણવામાં કોઈ યોગ્ય વિદ્યાર્થીઓની : મંદ પુરુષ કક્ષાવાળા : નામ
આપો.

૧

૨

૩

૪

૫

૧૮. ભણવામાં હોંશિયાર યોગ્ય વિદ્યાર્થીઓની નામ આપો.

૧

૨

૩

૪

૧૯. આચલ અભ્યાસ માધુ ના રાહી સહે - આચલ અભ્યાસ માધુ રાહી
હકે તેવા પાંચ વાંચ વિજ્ઞાપીઓની નામ આપો.

૧.	૨.
૩.	૪.
૫.	૬.
૭.	૮.
૯.	૧૦.

૨૦. નેતાશીરીની તાલીમ લઈ સહે તેવા પ્રશ્ન વિજ્ઞાપીઓની નામ આપો.

- ૧.
- ૨.
- ૩.

૨૧. નીચે તાલીમના કેટલાક ક્ષેત્રો આપેલા છે. આ તાલીમ ક્ષેત્ર માટે
શોધ્ય જેવા બધાં વિજ્ઞાપીઓની નામ આપો.

અ. ઉચ્ચ કક્ષાના વૈજ્ઞાનિક માટેની તાલીમ

- ૧.
- ૨.

બ. ઉર્જા-વ્યવસ્થાની તાલીમ

- ૧.
- ૨.

ક. મશીનરી કારીગર શ્રેણી તાલીમ

- ૧.
- ૨.

ઢ. રીક્ષા-મોટર ડ્રાઇવરની તાલીમ

- ૧.
- ૨.

૭. વિજ્ઞાનની તાલીમ

૧

૨

૮. રમતગમત જોડેની તાલીમ

૧

૨

૯. આધ્યાત્મિક નેતૃત્વ જોડેની તાલીમ

૧

૨

૨૨. લેન્ડલ્ડી અને જાણાસ્પદ લેવા માટે વિજ્ઞાપીઓની નામ જાપો.

૧

૨

૩

૪

૫

૨૩. જાણે હોંશિયાર ન જણાતા હોય પણ ભવિષ્યમાં સમાજમાં નેતૃત્વ હોઈ શકે તેવા બે વિજ્ઞાપીઓની નામ જાપો.

૧

૨

૨૪. એક માન્યતા એવી છે કે સમાજની ગરીબ-પાછાત વર્ગની જાણકો બહુ સમાજના જાણકો સામે બહુવા ન એઈએ અને તેમને સમાજ પ્રકારનું શિક્ષણ આપવું ન એઈએ. તમે શું માનો છો? એ તમે આ વિધાન સામે સંપત્તિ હો તો આ પાટે?

અ. નેમ કરવાથી બીજા જાણકોની શૈક્ષણિક કાર્યક્રમ સુધરશે.

બ. નેમ કરવાથી ગરીબ જાણકોને ઘણું જીવનસાથી શિક્ષણ આપવાના કાર્યક્રમમાં સુવિધા પડે.

ક. નેમ કરવાથી ચિલ્ડ્રને બિનગરીબ વર્ગની જાણકોની વિજ્ઞાપ કરવામાં મજાદ મળશે.

૨૫. સપાળના ઉચ્ચ જને નિમ્ન સ્તરની બાળકો માટે જુદો જુદો અભ્યાસ-ક્રમ હોવો એટલે એવી દૃઢ માન્યતા સ્થાપવા મને છે, તમે શું માનો છો? "હો" તમે જા માનવા સાથે સંમત હો તો કારણ જાણો.

જ. ગરીબ વર્ગના બાળકો સર્વમાન અભ્યાસક્રમમાંથી કાઢી મેળવવામાં માન્ય રીતે વિકસીત નથી.

બ. ઉચ્ચ સ્તરની બાળકો કે તેઓ જાણે નેતાની રી માટે તૈયાર થઈ શકે તેમને આજ આપવાનું શક્ય બનશે.

ક. એ તમારો જવાબ "ના" હોય તો શા માટે?

૨૬. ગરીબ વર્ગના બાળકોને તેમના અભ્યાસક્રમમાં રસ થઈ છે એમ તમે માનો છો?

૨૭. ગરીબ વર્ગના બાળકોને શૈક્ષણિક સુવિધાઓ એ પૂરી પાડવામાં આવે તો તમે માનો છો કે તેઓ પૂરતો લાભ ઉઠાવશે? એ તમારો જવાબ ના હોય તો કારણ જાણો.

૨૮. ગરીબ વર્ગના બાળકોને અન્ય બાળકો કરતાં ઓછા સપાળોનામાં વધારે મુશ્કેલી છે તેવી જાણે તમે સંમત થાવ છો?

૨૯. નીચેના કરી વિધાનો શૈક્ષણિક કાર્યોમાંથી કયે તમારી ડાખ લઈને છે?

૧. જનમતિ-આદિવાસી-પછાત વર્ગના વિદ્યાર્થીઓ બીજા વિદ્યાર્થીઓ કરતાં શૈક્ષણિક કાર્યોમાંથી વધારે નબળા છે.

૨. જનમતિ-આદિવાસી-પછાત વર્ગના વિદ્યાર્થીઓ બીજા વિદ્યાર્થીઓ કરતાં શૈક્ષણિક કાર્યોમાંથી સહેલ જ નબળા છે.

૩. જનમતિ-આદિવાસી-પછાત વર્ગના વિદ્યાર્થીઓ અન્ય વિદ્યાર્થીઓ જેવા જ છે.

૪. જનમતિ-આદિવાસી-પછાત વર્ગના વિદ્યાર્થીઓ અન્ય વિદ્યાર્થીઓ કરતાં શૈક્ષણિક કાર્યોમાંથી સહેલ છતાં વધારે સારા છે.

૫. જનમતિ-આદિવાસી-પછાત વર્ગના વિદ્યાર્થીઓ અન્ય વિદ્યાર્થીઓ કરતાં શૈક્ષણિક કાર્યોમાંથી મજા વધારે સારા છે.

૩૦. એ તમે માનતા હો કે જનજલિ-આ દિવાલી -પ્રજાતર્જનના વિદ્યાર્થીઓ શૈક્ષણિક કાર્યોએયનથી નબળા છે તો નીચેના પદથી કયા કારણો તેના માટે જવાબદાર ગણો છો? તમને જણાવના સંબંધિત કારણને " " ની નિશાની કરો.

૧. તેઓ શુધ્ધિથી શરૂઆતથી જ નીચે કમીના છે.
૨. શરૂઆતથી જ તેમની ગ્રાહ્યશક્તિ : ગ્રહણ કરવાની શક્તિ નબળી છે.
૩. બીજા બાળકોની સરખામણીમાં નાનપણના અનુભવોથી તેમને પૂરતી કેળવણી મળી નથી.
૪. અરીથાઈને લીધે તેમનું શૈક્ષણિક સ્તર નીચું રહ્યું છે.

આ કારણોની સંશોધન પત્રિકામાં બાળકોના અધ્યયનની મુશ્કેલીઓ અને કેટલાક વિધાનો આપેલા છે. વર્ગ શિક્ષણના અનુભવના આધારે, કોઈપણ પ્રકારના પૂર્વગ્રહ વિના, ઉચ્ચ વર્ગના અને નબળા વર્ગના બાળકોના અધ્યયન અને શાપ આપનો અભિપ્રાય અપાવો. અભિપ્રાય માટે જોઈ વિધાન આપે ઉચ્ચ વર્ગના અને નબળા વર્ગના બાળકો માટે અલગ અલગ ૧ થી ૨ કોલમ આપેલા છે. પ્રત્યેક કોલમ બાળકોની મુશ્કેલીની કદા દર્શાવે છે. બન્ને બાળકો માટે આપનો અભિપ્રાય યોગ્ય કોલમમાં " "ની નિશાની કરી આપવાનો છે.

૧. ખૂબ જ મુશ્કેલી અનુભવે છે.
૨. નબળી મુશ્કેલી અનુભવે છે.
૩. કદા જ મુશ્કેલી અનુભવતા નથી.

ઉદાહરણ તરીકે વિધાન ૮ આ પ્રમાણે છે: યૈ બિહ અભિવ્યક્તિમાં સુખ્ય બાવાનો ઉપોચ્ચ કરતી.... આ વિધાન પરત્વે આપને એમ બાજતું લોચ કે નબળા વર્ગના બાળકો યૈ બિહ અભિવ્યક્તિમાં સુખ્ય બાવાનો ઉપોચ્ચ કરતી ખૂબ જ મુશ્કેલી અનુભવે છે તો આપ નબળા વર્ગના બાળકોના

કોલમ રખા " " નિશાની કરશો, જાપને જેમ તાજતું લોગ કે ઉચ્ચ
વર્ગની જાતકો મેં મિક અભિવ્યક્તિમાં સુધા સાપાનો ઉપયોગ કરતા
સામાન્ય પુરોહી અનુભવે છે તો જાપ ઉચ્ચ વર્ગની જાતકોના વિભાગમાં
કોલમ રખા " " નિશાની કરશો, જાપે જા રીતે જાપનો અભિપ્રાય
દરેક વિધાન સાથે નજીક વર્ગની તેમ જ ઉચ્ચ વર્ગની જાતકોના વિભાગમાં
યોગ્ય કોલમમાં " " નિશાની કરીને જાપવાનો છે.

નજીક વર્ગની જાતકો			ઉચ્ચ વર્ગની જાતકો		
૧	૨	૩	૧	૨	૩

૮. મેં મિક અભિવ્યક્તિમાં સુધા
સાપાનો ઉપયોગ કરતા...

અધ્યક્ષની

૧૮. સભાની ચોટ ચેરમણી કરતી.
૧૯. વિરમમ ચિન્હોની ચોટ ચેરમણી કરતી.
૨૦. ભાષાની વિશિષ્ટ અસરોની ચાલિ-
યત્ને કરતે ચોટ ચેરમણી કરતી.
૨૧. બેરમણની ભાષા ચેરમણી ભાષા ચેર-
મણી કરતી.
૨૨. ચેરમણીની ચેરમણી અને ચેરમણી ચેરમણી.
૨૩. ચોટ ચેરમણી ચેરમણી કરતી.
૨૪. ચેરમણીની ચેરમણી ચેરમણી કરતી.
૨૫. ચેરમણી ચેરમણી ચેરમણી કરતી.
૨૬. ચેરમણી ચેરમણી ચેરમણી કરતી.
૨૭. ચેરમણી ચેરમણી ચેરમણી કરતી.
૨૮. ચેરમણી ચેરમણી ચેરમણી કરતી.
૨૯. ચેરમણી ચેરમણી ચેરમણી કરતી.
૩૦. ચેરમણી ચેરમણી ચેરમણી કરતી.
૩૧. ચેરમણી ચેરમણી ચેરમણી કરતી.
૩૨. ચેરમણી ચેરમણી ચેરમણી કરતી.
૩૩. ચેરમણી ચેરમણી ચેરમણી કરતી.
૩૪. ચેરમણી ચેરમણી ચેરમણી કરતી.
૩૫. ચેરમણી ચેરમણી ચેરમણી કરતી.

અભિન

નવલકા	વર્ગના	ભાગકો	ઉચ્ચ	વર્ગના	ભાગકો
મુલન	મુલની	કુલન	મુલન	મુલની	કુલન
મુલની	મુલની	મુલની	મુલની	મુલની	મુલની

૧. ૬ પછી ૧૦ નો સ્વરૂપ જાણ પેલવની.
૨. આપેલી સંખ્યામાં આકાશનો સ્થાન
કેટલો સમજાવો.
૩. શૂન્ય લેડે સુલકાકાર કરવી.
૪. સુલકાકાર એ સરવાળાની દૃષ્ટી ત્રિજા
કે તે સમજાવો.
૫. સરવાળામાં લઈ લેવાનો જાણ
સમજાવો.
૬. આ સંખ્યાકોમાં કયો લેવાનો જાણ
સમજાવો.
૭. લેવો શૂન્ય લેવો એવી સંખ્યા લખવી.
૮. જાણડતા આકાશ : ચિત્રચાઓનો દાખલો
મજલમાં ઉપયોગ કરવી.
૯. જેમ પાયામાં ચિત્રના તમા તારનો
ઉપયોગ કરવી.
૧૦. રચિયાના પરસ્પરની મજલરી કરવી.

વિજ્ઞાન

નજવા વર્ષના જાણકારો ઉચ્ચ વર્ષના જાણકારો			
વૃક્ષ	નજવી	કંઈજ	વૃક્ષ
મુરેલી	મુરેલી	મુરેલી	મુરેલી
		મુરેલી	મુરેલી
		મુરેલી	મુરેલી

૧. વિજ્ઞાનના સાધન્ય સિદ્ધાંતો સમજાવી.
૨. વિજ્ઞાનના સાદા પ્રયોગોની વપરાતી સાધનો એવજાવી.
૩. વિજ્ઞાનના સાદા પ્રયોગોની સાધનોની વિવરણ કરવામાં.
૪. જાત, જાત, નાક વગેરેની સ્વચ્છતાની રેવો પાડવામાં.
૫. પોતાના કપડાની સ્વચ્છતાની રેવો પાડવામાં.
૬. આજીવની કે બિદકતાનો ભાજ મેળવવામાં.
૭. પ્રાણીઓ અને વનસ્પતિની માણસને થતા હાનિ સમજાવામાં.
૮. અવિતનન આરોગ્ય માટે સ્વચ્છ હવા અને પાણીની અત્ય સમજાવામાં.

વિદ્યાન

નમનના વર્ષના વાલકો	ઉચ્ચ વર્ષના વાલકો
મુલન્ય નાગલી પુરેલી	મુલન્ય નાગલી પુરેલી
મુરેલી પુરેલી નથી	મુરેલી પુરેલી નથી

૬. મુલાનું પાત્રી લગડવાની પ્રારંભે સમજાવી.
૭. નરસાદ પડવાની અમર પ્રક્રિયાની અગાધ મેલવની.
૮. ભવિકિતજન આરોગ્ય થાટે આરાધ, ક્રિય, પ્રસરન અને રમનોનું મહત્વ સમજાવની.
૯. ધર અને શેરીની સપાઈનું મહત્વ સમજાવની.
૧૦. સુગનોની વૃદ્ધિની પ્રક્રિયા સમજાવની.
૧૧. આરપાસની પદ્ધતિઓને ઓળખની.
૧૨. આરપાસની અનન્યુઓને ઓળખની.

સમાજવિજ્ઞા

નવજીવન	વર્ગની	ભાગ	વર્ગની	ભાગ
પૂર્વ	નવજીવન	કેન્દ્ર	નવજીવન	કેન્દ્ર
પૂર્વ	પૂર્વ	પૂર્વ	પૂર્વ	પૂર્વ

૧. પુરુષોના રહેવાની યત્નાઓ સમજાવવી.
૨. સમાજમાં જુદા જુદા વર્ગોનો ભેદનીચા વચ્ચે રહેવાનો સંબંધ સમજાવવી.
૩. આપની વિવિધ જગતિયાનો સમજાવવી.
૪. વાવણી, કાપણી, ભરેરે જેવીની વાવણી સમજાવવી.
૫. પિત્તોને મદદ કરવાની દેવ વિચારવાની.
૬. સ્વાસ્થ્યની વાવણી દેવ કેમવની.
૭. રૂપાણ હવારા જેવાં મોંઘવાની પદ્ધતિ સમજાવવી.
૮. વાવણીની મદદથી રસ કેમવની.
૯. જેવી અને પશુપાલનની પદ્ધતિ સમજાવવી.
૧૦. વાવણીના સંબંધોને અનુસર હિસાર અને

વિજ્ઞાન કેન્દ્ર કેન્દ્ર